روزنبران تریاس بالایی بخش حوضخان از سازند نایبند در ایران مرکزی (جنوب نایبندان) بهنام صابرزاده ۲۰ کورش رشیدی ۲ و محمد وحیدی نیا ۲

ا دانشجوی دکترا، پردیس بینالملل، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران ۲ استادیار، گروه زمینشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران ۳ دانشیار، گروه زمینشناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

تاریخ دریافت: ۱۲/ ۰۷/ ۱۳۹۳ تاریخ پذیرش: ۰۲/ ۰۶/ ۱۳۹۴

چکیدہ

ن<u>لی</u> کارک

پژوهش زیر به بررسی سیستماتیک روزنبران موجود در بخش حوض خان از سازند نایبند در ۲۵ کیلومتری جنوب مقطع تیپ می پردازد. رخنمون مطالعه شده در شمال باختری منطقه دیگ رستم، در فاصله حدود در بخش حوض خان از سازند نایبند در ۲۵ کیلومتری جنوب مقطع تیپ می پردازد. رخنمون مطالعه شده در شمال باختری منطقه دیگ رستم، در فاصله حدود ۲۰۰ کیلومتری شمال استان کرمان قرار دارد و شامل تناوبی از آهکهای ریزدانه، متوسط تا ستبرلایه ای است که حاوی اسفته ها، جلبکهای داسی کلاداسه، دو کفه ای ها، مرجان ها و روزن بران به نسبت فراوان با سن تریاس بالایی (نورین – رتین) است، که عموماً از خانواده Aulotortid اسفنچها، جلبکهای داسی کلاداسه، دو کفه ای ها، مرجان ها و روزن بران به نسبت فراوان با سن تریاس بالایی (نورین – رتین) است، که عموماً از خانواده Auloconus permodiscoides, Aulotortus friedli, Aulotortus tenuis, Aulotortus tumidus, نمونه های روزن بران شناسایی شده شامل این جنس و گونه هاست:, Aulotorius sinuosus, Duotaxis birmanica, Tetrataxis inflata, Agathammina austroalpina, Miliolipora cuvillieri, Planiinvoluta sp., Ophthalmidium leischneri, Ophthalmidium exiguum, Glomospirella sp., Trochammina alpina, Diplotremina astrofimbriata, Diplotremina subangulata, Duostoria sp., ورزن بران تباسایی قدم و را ترفین مورد بررسی قرار گرفته است که مجموعه یاد شده عمدتاً گویای تشکیل رسوبات آهکی در مناطق کم انرژی، خلیجهای شناسایی شده با لایه های کربناتی و ریف ها نیز مورد بررسی قرار گرفته است که مجموعه یاد شده عمدتاً گویای تشکیل رسوبات آهکی در مناطق کم انرژی، خلیجهای کربناتی مناطق کم زرفا و رخساره های ریفی هستند.

کلیدواژهها: تریاس بالایی، ایران مرکزی، سازند نایبند، حوضخان، روزنبران. نویسنده مسئول: بهنام صابرزاده

E-mail: Behnamsaber@yahoo.com

1- پیشنوشتار

بخش حوضخان یکی از واحدهای سنگ چینهای از سازند نایبند با سن تریاس بالایی در حوضه ایران مرکزی است. نام این بخش از کاروانسرایی به همین نام که در میان مسیر جاده قدیم کرمان- مشهد، و در فاصله ۳۰ کیلومتری از ابتدای جاده آسفالته فعلی کرمان– مشهد در منطقه نایبندان (دیگ رستم) قرار دارد، گرفته شده است. برش الگوی آن در پهلوی جنوبی کوه نایبندان با ستبرای ۴۵۰ متر، شامل لایههای آهکی ریفی مرجانی ستبرلایه به رنگ خاکستری تیره است که در تناوب با شیل های آهکی خاکستری تا سبز، مارن و ماسهسنگهای قهومای روشن تا خاکستری می باشد (Brönnimann et al., 1971). بهترين رخنمون آن در جنوب باخترى نايبندان است. قسمت قاعده این بخش ابتدا با آهک ریفی شروع می شود و بیشتر شامل لایههای تخريبي ماسهسنگ و مارن است؛ ولي بلافاصله پس از آهک ياد شده، اين لايهها در اثر هوازدگی به رنگ روشن در آمده که از ویژگیهای این بخش است. سنگهای کربناته این بخش تخریبی و دارای مرجان بوده و بیشتر دارای فرسایش گرهکی (Nodular) هستند. یک لایه آهک تیره رنگ میکریتی دارای فسیل دو کفهای (.Megalodon sp) نیز در قسمت بالایی این بخش دیده می شود. گاهی این عضو، رخساره چیره مرجانی ندارد و حجم بیشتر آن ماسهسنگ و شیل است. عضو حوضخان سنگوارههایی از مرجانها، هیدروزوا، براکیوپودها، دوکفهایها، شکم پایان و گاهی خارپوستان دارد (شهرابی، ۱۳۷۸). اولین مطالعات روی سازند نايبند توسط (Douglas (1929) انجام شد. وی اين سازند را به سه گروه حوض شيخ در پایین (با سن لادنین – کارنین)، نایبند در وسط (با سن نورین) و حوض خان در بالا (با سن رتین) تقسیم کرد. (Stöcklin (1961 سازند نایبند را معرفی و سن تریاس بالایی را برای آن پیشنهاد کرد. Brönnimann et al. (1971 & 1972) در ۲۰ کیلومتری باختر دهکده نایبندان این سازند را مطالعه و آن را به چهار بخش گلکان، بیدستان، حوض شیخ، جوض خان تقسیم کردند (شهرابی ،۱۳۷۸). در سال ۱۳۸۵ برش الگوی معرفی شده توسط (Brönnimann et al. (1971) که در پهلوی جنوبی کوه

ناییند به ستبرایی بالغ بر ۲۲۰۰ متر اندازه گیری شده بود، به عنوان مقطع تیپ معرفی و مورد تصویب کمیته ملی چینهشناسی ایران قرار گرفت (آقانباتی، ۱۳۸۵). در سال ۱۹۷۸، ۳ عضو غیر رسمی جدید نیز توسط (Inva دا Kluyver et al. (1978) به آن افزوده شد.

۲- ناحیه مورد مطالعه

ناحیه مورد مطالعه در بخش جنوب باختری کوه نایبند و در فاصله ۳۰۰ کیلومتری شمال استان کرمان قرار دارد. دسترسی به برش یاد شده از راه آسفالته کرمان- دیگذرستم- مشهد و مسیر خاکی دیگرستم تا بخش حوضخان است. برای رسیدن به این منطقه باید از ابتدای جاده آسفالته و از راه جاده خاکی قدیمی به سوی رباط حوضخان (جنوب باختری دهکده نایبندان) به وسیله موتور حرکت و در حدود ۲۳ کیلومتر را طی کرد تا به برش چینه شناسی مورد نظر رسید. برای مطالعه روزن بران یک برش چینه شناسی روی رسوبات بخش حوضخان از سازند نایبند در منطقه نایبندان با ستبرای ۱۹۰ متر انتخاب شد (شکل ۱) که مختصات جغرافیایی قاعده برش "Ser, 24', 942', ایت (Ser, 24', 942' است.

3- روش مطالعه

برای مطالعه روزنبران بخش حوض خان از سازند نایبند، پس از پیمایش ابتدایی، مشخص کردن ناحیه مناسب و قاعده رسوبات بخش حوض خان از سازند نایبند، عمود بر امتداد لایه ها نمونهبرداری انجام شد. با توجه به هدف تعیین شده، نمونهبرداری بیشتر از واحدهای کربناته و با فاصله کمتر انجام شد. در مجموع ۱۱۲ نمونه سنگی در راستای عمود بر سطح لایهبندی برداشت شده است. از نمونه های کربناته مقاطع نازک بزرگ به اندازه های مختلف (۱۵۲ × ۱۰ ۲۰۰۰ × ۲۷/۵ /۷ × ۲۵/۵) تهیه و برای مطالعه روزنبران موجود در مقاطع از میکروسکوپ دو چشمیOlympus BX50

و نامگذاری نمونههای عکسبرداری شده تا حد جنس و یا گونه، به نگارش سیستماتیک فسیل های روزنبران و توصیف نمونههای به دست آمده پرداخته شد.

۴- روزنبران تریاس

بهطور کلی روزنبران در تریاس اهمیت چندانی در تشکیل لایههای کربناته همانند پرمین و یا کرتاسه ندارند؛ چون در نزدیکی پایان دوره پرمین (Guadalupian) یکی از مهمترین رویدادها در تاریخ زمین رخ داد؛ دو انقراض سترگ با فاصله ۵ میلیون سال از یکدیگر، که در نتیجه این رویدادها حدود ۹۰ درصد گونههای روزنبران آهکی از میان رفتند (Isozaki et al., 2011). در میان گروههای مختلف روزنبران پالئوزوييک، (Allogromiina, Textulariina, Miliolina, Lagenina, Fusulinina and Involutinina) این انقراض بیشتر در روزنبران کفزی بزرگتر تأثير گذاشت و تقريباً همه فوزولين ها از ميان رفتند. تنها بازماندگان اين زيرراسته یک عضو از اعضای روخانوادههای Endothyroidea و Earlandioidea است (Boudagher- Fadel, 2008) که از دید اندازه در مقایسه با زیرراسته Boudagher- Fadel, 2008) که در پرمین میزیستند، بسیار کوچک بودند. در دوره تریاس خشکیها بهصورت یک ابرقاره پهناور پانگهآ با نواحی مرکزی گرم و بسیاری بخشرهای خشک و بسیار کمباران بوده است و این آبوهوای گرم تا نواحی قطبها نیز گسترده شده بود. سطح آب دریاها بسیار یایین و میزان اکسیژن حل شده در دریاها کم و یا بدون اکسیژن بودند. گرم شدن سریع جهان در پایان دوره پرمین موجب گسترش بيابانها شد كه به انقراض سترك يرمين- ترياس كمك فراواني كرد. در آن زمان سطح دیاکسیدکربن جو بسیار بالا و سطح اکسیژن بهطور غیر عادی پایین بود و این کاهش سطح اکسیژن در جو و دریاها سبب شد تا روزنبران کفزی تریاس هیچ زمان به بزرگی روزنبران یرمین نرسند و اندازه آنها همچنان کوچک و نامشخص باقی بماند (شکل ۲). در دوره تریاس روزنبران بزرگ در ۵ زیرراسته Fusulinina 'Involutinina 'Miliolina 'Lagenina و Textulariina قرار گرفتهاند .(Boudagher-Fadel, 2008)

۵- سنگچینهنگاری

برش مورد مطالعه، بخش حوض خان از سازند نایبند را شامل می شود که در جنوب کوه نایبند و در محدوده نقشه زمین شناسی ۱:۲۵۰۰۰ نایبندان قرار دارد. مرز زیرین آن همانند مقطع تیپ بهصورت پیوسته و همشیب با بخش حوض شیخ است؛ ولی مرز بالایی بهصورت ناپیوستگی فرسایشی بوده و مشخص نیست. ستبرای بخش حوض خان از سازند نایبند در مناطق مختلف متفاوت است که این اختلاف در ستبرا میتواند در اثر تغییر نرخ رسوبگذاری، عوامل فرسایشی و یا تأثیر فعالیتهای زمین ساختی منطقه باشد؛ به گونهای که در برش الگو دارای ۴۵۰ متر ستبرا ولی در برش مورد مطالعه این ستبرا به ۱۹۰ متر تبدیل شده است. بهطور کلی توالیهای مورد مطالعه را مي توان به دو بخش عمده تقسيم كرد؛ اولين بخش لايه هايي از رسوبات تخریبی هستند که بیشتر در بخش قاعده توالی قرار دارند و شامل شیل های ماسهای و شیلهای ورقهای تیره رنگ، لایههای ماسهسنگی نازک تا ستبرلایه و مارنهای زرد رنگ هستند که در برخی از لایهها دارای فسیل های مرجان و دوکفهای مانند Indopecten sp. و Megalodon sp. هستند. بخش دوم از لايه های آهکی بدون ساختمان ريفي و آهكهاي ريفي و صخرهساز خاكستري رنگ تشكيل شده است. اين لايه ها بيشتر در بخش هاي بالايي توالي قرار گرفته اند (شكل ۳) و داراي مقادير فراواني از انواع ماكروفسيل ها همچون مرجان هاي ,.Distychophyllum norica, Isastrea sp Astraeomorpha vrassisepta, Astrocoenia schafhaeutli, (Pamiroseris rectilamellosa (Fürsich et al., 2005) ، اسفنجهای اینوزوئن و اسفينكتوزوئن (Senowbari-Daryan, 2005; Senowbari- Daryan et al., 2011b)

و میکروفسیل.ها هستند که پس از انجام مراحل آزمایشگاهی و مطالعه نمونهها، روزنبران زیر در این منطقه شناسایی شدهاند.

گفتنی است که تقسیمبندی سیستماتیک روزنبران بر پایه Boudagher-Fadel (2008) و همچنین Loeblich & Tappan. (1988) انجام شده است.

6- توصيف سيستماتيك

Kingdom Rhizaria Cavalier-Smith, 2002 Phylum Foraminifera d'Orbigny, 1826 Order Rotaliida Delage & Hérouard, 1896 Suborder Involutinina Hohenegger & Piller, 1977 Superfamily Involutinoidea Bütschi, 1880 Family Aulotortidae Zaninetti, 1984 Genus *Auloconus* Piller, 1978

Type Species: *Trocholina permodiscoides* Oberhauser, 1964 *Auloconus permodiscoides* (Oberhauser, 1964) Piller, 1978

(Pl. 1, Figs. A-D, Q, Text fig, 4.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

- *1964 Trocholina permodiscoides nov. sp.- Oberhauser, p. 207, pl. 2, figs. 13-15, 18, 20, 22. pl. 3, fig. 1
- 1971 *Trocholina permodiscoides*, Oberhauser 1964.- Brönnimann et al., pl. 5, figs. 25-49
- 1978 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Piller, p. 74, pl. 20, figs. 1-8 (Complete Synonymy).
- 1983 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Gażdzicki, p. 153, pl. 30, fig. 2, pl. 35, figs. 1-6
- 1987 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Ciarapica et al., p. 362, pl. IV, fig. 11, pl. XIX, figs. 1-12
- 1992 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Zaninetti et al., pl. 4, fig. 3
- 1997 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Grgasović, pl. 1, figs. 12, 18

2005 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Mancinelli et al., pl. 1, fig. A

2012 Auloconus permodiscoides (Oberhauser 1964).- Gale, p. 27, pl. 2, fig. 16

- توصيف فمونه: اين جنس به دليل همانندى زياد با جنس Trocholina توسط (Oberhauser (1964) با اين عنوان معرفى و سپس با انجام مطالعات دوباره توسط (Piller (1978) وجود تفاوت ميان اين دو جنس مشخص شد و در نتيجه اين مطالعات، نام اين جنس به Auloconus تغيير يافت و در خانواده Aulotortidae قرار گرفت. اين روزنبر داراى پوسته آزاد و عدسى تا مخروطى شكل است. جنس پوسته از آهك هيالين است. حجره جنينى در نمونه هاى به دست آمده ديده نمى شود ولى حجره جنينى كروى شكل دارد. دهانه ساده و انتهايى، داراى حجرات لولهاى شكل با پيچش ترو كوسپيرال است كه در برش هاى طولى (مماس بر محور پيچش) اين حجرات با سطح مقطع لوبيايى شكل و در برش هاى كمى مايل به صورت نيم دايره ديده مى شوند.

بهنام صابرزاده و همکاران

1971 Involutina cf. tenuis (Kristan, 1957).- Brönnimann et al., pl. 5, fig. 22
1978 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Piller, p. 62, pl. 12, figs. 1-12
(Complete Synonymy)
1983 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Gaździcki, pl. 33, figs. 1-11
1987 Aulotortus sp., aff. A. tenuis (Kristan, 1957).- Ciarapica et al., p. 360, pl. IV, figs. 6?, 10?, pl. XVI, figs. 1-4, 5?, 6-7, 8?, 11, pl. XVIII, fig. 13
1992 Aulotortus aff. tenuis (Kristan, 1957).- Zaninetti et al., pl. 2, fig. 3
1997 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Grgasović, pl. 1, fig. 6
2005 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Mancinelli et al., pl. 1, figs. b, n
2009 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Martini et al., pl. 2, fig. 23

2010 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Senowbari-Daryan et al., p. 577, pl. 10, figs. h-j (Selected Synonymy)

2012 Aulotortus tenuis (Kristan, 1957).- Gale, p. 26, pl. 2, fig. 9

- توصیف نمونه: این جنس توسط (Kristan (1957) با عنوان Angulodiscus معرفی شد و با انجام مطالعات دوباره توسط (Piller (1978) به دلیل وجود تفاوت و همنامی این جنس با جنس Angulodiscus نام این جنس به Aulotortus تغییر یافت. این گونه دارای پوسته آزاد دیسکی شکل، کشیده و تخت است که در بخش میانی برجستگی خیلی کمی دیده می شود، لبههای دو سوی صدف به صورت گرد شده و ارتفاع صدف تقریباً در همه نقاط یکسان است. پوسته از جنس آهک هیالین است. نمونههای به دست آمده به مقدار کمی تبلور دوباره یافتهاند و حجره جنینی در این نمونههای دیده نمی شود؛ حجرههای ثانویه (با پیچش پلانیس پیرال) به روشنی مشخص هستند؛ استر پتوسپیرال و در دورهای پیچش ۳ تا ۷ پلانیس پیرال می شوند. دهانه ساده انتهایی و تعداد دورهای پیچش قابل شمارش در این گونه ۴ عدد است. فراوانی این گونه نسبت به گونههای دیگر از همین جنس در این مطالعه خیلی کمتر است.

Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964) Piller, 1978

(Pl. 1, Figs. K-P, Text fig, 7.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1964a Angulodiscus tumidus n. sp.- Kristan-Tollmann, p. 141, pl. 3, figs. 1-7

1971 Involutina cf. tumida (Kristan-Tollmann, 1964).- Brönnimann et al., pl. 5, fig. 23

1978 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Piller, p. 51, pl. 6, figs. 1-8, pl. 7, figs. 1-16, (Complete Synonymy)

1983 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Gaździcki, pl. 30, fig. 1, pl. 33, figs. 1-8

1983 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Al-Shaibani et al., pl. 1, figs. 11-12

1987 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Ciarapica et al., p. 362, pl. V, fig. 10

1992 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).-Zaninetti et al., pl. 2, fig. 9 1997 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Grgasović, pl. 1, figs. 13-14

2005 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Mancinelli et al., pl. 1, fig. g

در برخی از نمونهها در سطح نافی صدف برجستگیهای تکمه مانند نیز دیده می شود.

Genus Aulotortus Weynschenk, 1956

Type Species: Aulotortus sinuosus Weynschenk, 1956

Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962) Piller, 1978

(Pl. 1, Figs. E-H, Text fig, 5.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1962 Glomospirella friedli n. sp.- Kristan-Tollmann, p. 4, pl. 12, figs. 1-9, 12-17

1974 *Glomospirella friedli*?, Kristan-Tollmann, 1962.- Brönnimann et al., p. 25, pl. 1, fig. 18, pl. 5, figs. 4, 7?, 8 (Selected Synonymy)

1978 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Piller, p. 55, pl. 8, figs. 1-8, pl. 9, figs. 1-6, pl. 10, figs. 1-15 (Complete Synonymy)

1983 Aulotortus gaschei (Koehn-Zaninetti and Brönnimann, 1968) or Glomospirella friedli, Kristan-Tollmann, 1962.- Al-Shaibani et al., pl. 1, figs. 17-22

1987 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Ciarapica et al., p. 362, pl. I, fig. 17, pl. VI, figs 1-13, pl. XVIII, figs. 1-3, 4?, 8, 12, 14?

1992 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Zaninetti et al., pl. 1, figs. 11-12?, pl. 2, figs. 5-6, pl. 4, fig. 5

1997 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Grgasović, pl. 1, figs. 4-5, 7

2005 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Mancinelli et al., pl. 1, figs. c, r

2009 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Martini et al., pl. 2, fig. 24

2010 *Aulotortus friedli* (Kristan-Tollmann, 1962).- Senowbari-Daryan et al., p. 578, pl. 12, figs. a-d, text fig. 13 (Selected Synonymy)

2012 Aulotortus friedli (Kristan-Tollmann, 1962).- Gale, p. 26, pl. 2, figs. 10-11

- توصیف نمونه: این جنس برای بار اول توسط (1962) Kristan-Tollmann با عنوان Glomospirella معرفی شد. سپس با انجام مطالعات دوباره و دقیق تر توسط Glomospirella تفاوت میان این دو جنس مشخص و این تاکسا از جنس Glomospirella جدا شد؛ به عنوان یکی از گونه های Aulotortus تغییر نام پیدا کرد و در خانواده Aulotortidae قرار گرفت. این گونه دارای پوسته آزاد دیسکی تا عدسی شکل، پوسته از جنس آهک هیالین است. نمونه های موجود در مقاطع این مطالعه کمی تبلور دوباره یافتهاند ولی ساختار درونی آن هنوز مشخص است. حجره جنینی در این نمونه ها دیده نمی شود، ولی دارای حجره جنینی گرد و حجرات ثانویه لوله ای شکل، با پیچش در سطوح مختلف (پیچش استریتواسپیرال) هستند. پیچش ها در ۲ تا ۴ دور پایانی می توانند پلانیس پیرال یا سیگموییدال باشند. دهانه از نوع ساده و انتهایی است.

Aulotortus tenuis (Kristan, 1957) Piller, 1978

(Pl. 1, Figs. I-J, Text fig, 6.)

Stratigraphic range: Rhaetian

Selected Synonymy

*1957 Angulodiscus tenuis nov. gen., nov. spec.- Kristan p. 280 pl. 22 fig. 18

2012 Aulotortus sinuosus, Weynschenk, 1956.- Gale, p. 25, pl. 2, figs. 8?, 14-15

- **توصيف نمونه:** دارای پوسته آزاد عدسی شکل تا نيمه کروی با حاشيه گرد، پوسته از جنس آهک هيالين است. نمونهها مقدار کمی تبلور دوباره يافتهاند. در برخی از نمونهها ساختمان درونی کاملاً از ميان رفته است. حجره جنينی گرد بوده و حجره لولهای شکل نيز با پيچش پلانيس پيرال در پيرامون حجره جنينی قرار گرفته است. دهانه ساده انتهايي دارد. اين گونه بيشترين فراواني را در ميان همه روزن بران منطقه داشته است.

Suborder Robertinida Loeblich & Tappan, 1984

Superfamily Duostominacea Brotzen, 1963

Family Duostominidae Brotzen, 1963

Genus Diplotremina Kristan-Tollmann, 1960

Type Species: Diplotremina astrofimbriata Kristan-Tollmann, 1960 Diplotremina astrofimbriata Kristan-Tollmann, 1960

(Pl. 3, Figs. L-O, Text fig, 9.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1960 *Diplotremina astrofimbriata* nov. gen. spec.- Kristan-Tollmann, p. 64, pl. 14, figs. 1-4

1971 *Diplotremina astrofimbriata*, Kristan-Tollmann, 1960.- Premoli Silva, p. 340, pl. 27, figs. 1, 5, 6, pl. 28, figs. 1, 2

1976 *Diplotremina astrofimbriata*, Kristan-Tollmann, 1960.- Zaninetti, p. 186, pl. 17, fig. 5, (Complete Synonymy).

1978 Diplotremina cf. astrofimbriata, Kristan-Tollmann, 1960.

Oraveczné Scheffer, pl. V, figs. 1-9, pl. VI, fig. 2

1983 *Diplotremina astrofimbriata*, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 4, fig. 9, text fig. 4

1983 Diplotremina astrofimbriata, Kristan-Tollmann, 1960.- Salaj et al., p. 152, pl. CXXXI, figs. 3-8

1984 Diplotremina astrofimbriata ?, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 12, fig. 8, pl. 13, fig. 2

1984 Diplotremina astrofimbriata, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 14, figs. 1-8, pl. 15, figs. 1, 2, 8

1996 Diplotremina astrofimbriata, Kristan-Tollmann, 1960.- Bérczi-Makk, pl. VI, figs. 5, 6

1996 Diplotremina cf. astrofimbriata, Kristan-Tollmann, 1960.-Bérczi-Makk, pl. IX, fig. 7

2004 ? *Diplotremina astrofimbriata*, Kristan-Tollmann, 1960.-Fugagnoli & Posenato, pl. 2, fig. 12

2006 *Diplotremina astrofimbriata*, Kristan-Tollmann, 1960.- Kobayashi et al., pl. 5, figs. 45-48

- **توصیف نمونه:** دارای پوسته آزاد، صدف ترو کوسپیرال، سطح پشتی بهصورت یک سطح پیچشی به شدت محدب و سطح نافی صاف و یا مقعر همراه با فرورفتگی نافی خیلی بزرگ و ژرف است. دهانه قابل مشاهده نیست. جنس دیواره آهکی میکرو گرانولار است که در زیر نور عبوری تیره دیده می شود. شکل کلی صدف در برش عرضی تقریباً بهصورت کروی تا بیضی شکل است. همزمان با رشد صدف به تدریج اندازه حجرات افزایش می یابد. در بیشتر نمونه ها در حجره آخر یک افزایش 2006 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Kobayashi et al., pl. 7, figs. 1-8

2010 *Aulotortus tumidus* (Kristan-Tollmann, 1964).- Senowbari-Daryan et al., p. 575, pl. 10, figs. a-d, e?-g, text fig. 11 (Selected Synonymy)

2012 Aulotortus tumidus (Kristan-Tollmann, 1964).- Gale, p. 26, pl. 2, figs. 12-13

- توصیف فمونه: این جنس در ابتدا توسط (۱۹۶4) Kristan-Tollmann (۱۹64) به دلیل همانندی زیاد با جنس *Angulodiscus* با این عنوان معرفی، سپس با انجام مطالعات دقیق تر توسط (۱۹۶8) Piller وجود تفاوت میان این دو جنس مشخص شد و به نام *Aulotortus* تغییر نام یافت. این گونه دارای پوسته آزاد، دیسکی تا عدسی شکل (در برش محوری گندمی شکل) است و در بخش میانی برجستگی زیادی دیده می شود. جنس پوسته آهک هیالین و دارای حجره جنینی گرد و حجرههای بعدی لولهای شکل با پیچش پلانیس پیرال است که پیرامون حجره جنینی قرار گرفتهاند. دهانه ساده و انتهایی دارد و در برخی از نمونه ها، دور پیچش آخر کمی بزر گنتر از دورهای پیچش پیشین بوده و به صورت برجسته از دورهای پیش دیده می شود. *Aulotortus sinuosus* Weynschenk, 1956

(Pl. 1, Figs. R-X, Text fig, 8.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1956 Aulotortus sinuosus n. sp.- Weynschenk, p. 27, pl. 6, figs. 1, 3, text fig, 1-2

1971 Involutina sinuosua pragsoides (Oberhauser, 1964).- Brönnimann et al., pl. 5, figs. 1-13

1971 Involutina sinuosua sinuosua (Weynschenk, 1956).- Brönnimann et al., pl. 5, figs. 14-15

1971 Involutina sinuosua oberhauseri (Salaj, 1967).- Brönnimann et al., pl. 5, figs. 16-17

1978 *Aulotortus sinuosus*, Weynschenk, 1956.- Piller, p. 45, pl. 2, figs. 1-7, pl. 3, fig. 1, pl. 4, figs. 1-16, pl. 5, figs. 1-16 (Complete Synonymy)

1983 Aulotortus sinuosus, Weynschenk, 1956.- Gaździcki, pl. 34, figs. 2-3. 5, 7-12

1983 *Aulotortus sinuosus pragsoides* (Oberhauser, 1964).- Al-Shaibani et al., pl. 1, figs. 4, 7?, 8?, 13?, 23

1987 Aulotortus ex gr. sinuosus, Weynschenk, 1956.- Ciarapica et al., p. 360, pl. IV, fig. 1, pl. V, figs. 5, 6, 8, 9, pl. XVII, figs. 1, 3-9, pl. XVIII, figs. 5, 6, 9

1992*Aulotortus sinuosus*, Weynschenk, 1956.-Zaninetti et al., pl. 2, figs. 1, 2, 4 1994 *Aulotortus sinuosus*, Weynschenk, 1956.- Dibari & Laghi, pl. 1, figs. 1-7, pl. 2, figs. 1-2

1997 Aulotortus sinuosus, Weynschenk, 1956.- Grgasović, pl. 1, figs. 8-11 2005 Aulotortus sinuosus sinuosus, Weynschenk, 1956.- Mancinelli et al., pl. 1, figs. d, f

2006 Aulotortus sinuosus, Weynschenk, 1956.- Kobayashi et al., pl. 7, figs. 9-36

اللي المحالي محالي المحالي محالي م

دو نیمه تقسیم میکند. جنس دیواره آهکی میکروگرانولار و دارای حجره جنینی کروی است.

> Suborder Lagenida Delage & Hérouard, 1896 Superfamily Nodosariacea Ehrenberg, 1838 Family Nodosariidae Ehrenberg, 1838 Subfamily Nodosariinae Ehrenberg, 1838 Genus *Nodosaria* Lamarck, 1812 Type Species: *Nautilus radicula* Linné, 1758

> > Nodosaria spl.

(Pl. 4, Figs. A-D, Text fig, 12.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

- **توصیف نمونه:** دارای صدف کشیده آزاد، چند حجرهای، تک ردیفی و شکل حجرات بیضی تا گرد است. حجرات از بخش میانی توسط یک دهانه با یکدیگر در ارتباط هستند. هر حجره بخشی از حجره پیشین را می پوشاند. حجره جنینی تخم مرغی است که توسط یک ردیف حجره گلبولی تا بیضی شکل ادامه پیدا می کند. شکل کلی صدف لوله مانند است. در نمونه های به دست آمده طول صدف μ ۱۷۴، ستبرای دیواره μ ۱۰-۸ عرض دهانه در آخرین حجره μ ۱۲، عرض آخرین حجره μ ۲۴، ارتفاع آخرین حجره μ ۴۲ است. دیواره از جنس آهکی، هیالین، منفذدار، به نست ستبر، دهانه انتهایی، گرد است که در روی یک گردن قرار دارد.

Nodosaria sp2.

(Pl. 4, Figs. E-G, Text fig, 13.)

- توصیف نمونه: دارای صدف کشیده آزاد، دیواره آهکی، هیالین، منفذدار، حجره جنینی بیضی شکل و صدف چند حجره ای و تک دیفی است. اندازه حجرات به صورت خیلی آهسته زیاد می شود. شکل حجرات به صورت بیضی شکل است و حجرات از بخش میانی با یکدیگر در ارتباط هستند و دهانه انتهایی دارند. شکل کلی صدف لوله مانند و سطح خارجی حجرات صاف است ولی در محل اتصال حجرات به همدیگر به شکل فرورفته و به صورت خط درز دیده می شوند. صدف به نسبت صاف (کمی مضرس) است. در نمونه های موجود طول صدف (۲۰۰ سترای دیواره بین ۲ ۸-۶، عرض دهانه در آخرین حجره ۲ ۶، عرض آخرین حجره ۲۵ است ارتفاع آخرین حجره ۲۵ است.

> Genus *Pseudonodosaria* Boomgaart, 1949 Type Species: *Glandulina discreta* Reuss, 1850 *Pseudonodosaria* sp.

(Pl. 4, Figs. H-K, Text fig, 14.)

- توصیف نمونه: دارای صدف کشیده آزاد، استوانهای و بخش پایین صدف تقریباً گرد است. دیواره آهکی، هیالین، منفذدار و به نسبت ستبر و صدف چند حجرهای و تکردیفی دارد. اندازه حجرات خیلی سریع زیاد می شود؛ حجرات به شدت روی یکدیگر همپوشانی دارند. شکل حجرات هلالی شکل، شکل کلی صدف بیضی تا تخم مرغی شکل و سطح خارجی صدف صاف است. در نمونه های به دست آمده دهانه مشخص نیست.

> Superfamily Geinitzinoidea Bozorgnia, 1973 Family Ichtyolariidae Loeblich & Tappan, 1986

Genus Austrocolomia Oberhauser, 1960

Type Species: Austrocolomia marschalli Oberhauser, 1960

Austrocolomia sp.

(Pl. 4, Figs. L-R, Text fig, 15.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

ناگهانی در اندازه حجره وجود دارد؛ بهصورتی که روی تعدادی از حجرات پیشین را میپوشاند. در این گونه دو سوی صدف برابر نیست که در برش طولی دیده میشود. در نمونههای به دست آمده به دلیل این که تبلور دوباره یافتهاند ساختمان حجره جنینی و حجرات اولیه مشخص نیست.

Diplotremina subangulata Kristan-Tollmann, 1960

(Pl. 3, Figs. P-R, Text fig, 10.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1960 *Diplotremina subangulata* nov. gen. nov. spec.- Kristan-Tollmann, p. 67, pl. 15, figs. 3-4, pl. 16, figs. 1-5

1964b *Diplotremina subangulata*, Kristan-Tollmann, 1960.- Kristan-Tollmann, p. 51, pl. 39, figs. 8-10

1976 Diplotremina subangulata, Kristan-Tollmann, 1960.- Zaninetti, p. 187, pl. 17, fig. 7

1983 Diplotremina subangulata, Kristan-Tollmann, 1960.- Salaj et al., p. 152, pl. CXXXI, figs. 9-13, pl. CXXXII, figs. 1-3

1984 Diplotremina subangulata, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 10, fig. 12

1988 Diplotremina subangulata, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 1, figs. 11-14, pl. 2, figs. 6-8

1990 *Diplotremina subangulata*, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, p. 245, pl. 15, figs, 3-4

1991 *Diplotremina subangulata*, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 3, fig. 5, pl. 4, figs. 4, 5, 9, 10

1991 ? Diplotremina subangulata, Kristan-Tollmann, 1960.-Kristan-Tollmann, pl. 4, fig. 6

– توصیف نمونه: دارای پوسته آزاد، پیچش ترو کوسپیرال، دیواره آهکی میکرو گرانولار است. شکل کلی صدف در برش طولی (عمود بر محور پیچش) بیضی شکل و در برش عرضی (به موازات محور پیچش) تقریباً مدور است. در این گونه همزمان با رشد صدف اندازه حجرات به آرامی رشد کرده و اندازه آنها افزایش پیدا می کند. در سمت نافی، حجرات به ناف محدود می شوند و گسترش آنها کم می شود. شکل کلی صدف تقریباً کروی و دیسکی ستبر، هر دو سوی صدف تقریباً مساوی است و خیلی محدب نیست که در برش طولی (عمود بر محور پیچش) دیده می شود. در سطح پشتی همه دورهای پیچش مشخص هستند ولی در سطح شکمی تنها آخرین دور پیچش دیده می شود. این گونه دارای حجره جنینی کروی و منطقه نافی صدف در برش طولی است. همچنین دو سمت مساوی می شود.

Genus Duostomina Kristan-Tollmann, 1960

Type Species: Duostomina biconvexa Kristan-Tollmann, 1960

Duostomina sp.

(Pl. 3, Figs. S-W, Text fig, 11.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

– **توصيف نمونه:** داراى پوسته آزاد عدسى شكل، محدبالطرفين و با پيچش تروكوسيوال است كه همه حجرات از سطح پيچش ديده مىشوند. حاشيه صدف زاويهدار است. يك صفحه درونى با اندازه متوسط و مورب دارد كه حجرات را به

اللي المراجع

Type Species: Glomospirella umbilicata Cushman & Waters, 1927 Glomospirella sp.

(Pl. 2, Fig. Z1, Pl. 3, Figs. A-H, Text fig, 17.)

Stratigraphic range: Lower-Upper Trias

- توصيف نمونه: پوسته آزاد، ديواره از جنس آگلوتينه دانهريز و شكل كلى آن ديسكى تما بيضوى شكل است. داراى دو نوع حجره (حجره جنينى كروى و حجره ثانوى لولهاى شكل) مىباشد كه در ابتدا پيچش پلانيس پيرال دارند و سپس به استر پتواسپيرال تغيير مىكنند. دهانه در انتهاى حجره لولهاى شكل قرار دارد. در بيشتر نمونه ها به دليل اين كه تبلور دوباره يافتهاند پيچش پلانيس پيرال به خوبى مشخص نيست و به همين دليل، شناسايي آنها در حد گونه امكان پذير .

> Superfamily Trochamminacea Schwager, 1877 Family Trochamminidae Schwager, 1877 Subfamily Trochamminiae Schwager, 1877 Genus *Trochammina* Parker & Jones, 1859 Type Species: *Nautilus inflatus* Montagu, 1808 *Trochammina alpina* Kristan-Tollmann, 1964b

(Pl. 3, Figs. I-K, Text fig, 18.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1964b *Trochammina alpina* n. sp.- Kristan-Tollmann, p. 43, pl. 7, figs. 2, 3 1974 *Trochammina* ? *alpina*, Kristan-Tollmann, 1964.- Brönnimann et al., p. 27, pl. 6, figs. 1-4, 5?, 6-17, pl. 7, figs. 13, 14, 18

1976 Trochammina alpina, Kristan-Tollmann, 1964.- Zaninetti, p. 114,

pl. 14, fig. 10, (Complete Synonymy).

1980 *Trochammina* sp. aff. *T. alpina*, Kristan-Tollmann, 1964.-Altiner & Zaninetti, pl. 84, figs. 4-5

1983 Trochammina alpina, Kristan-Tollmann, 1964.- Gaździcki, pl. 36, fig. 7

1983 *Trochammina alpina*, Kristan-Tollmann, 1964.- Salaj et al., p. 77, pl. XIX, figs. 9-10, pl. XXI, figs. 4-12

1984 *Trochammina alpina*, Kristan-Tollmann, 1964.- Al-Shaibani et al., pl. 2, figs. 25-27

1996 Trochammina cf. alpina, Kristan-Tollmann, 1964.- Bérczi-Makk, pl. VI, fig. 9

2009 *"Trochammina*" aff. *"T." alpina*, Kristan-Tollmann, 1964.-Martini et al., pl. 2, figs. 15-18

- توصيف نمونه: داراى پوسته آزاد و مخروطى شكل، ديواره از جنس آگلوتينه دانهريز به نسبت ستبر است، داراى حجره جنينى كروى بوده و حجرات بعدى با پيچش تروكوسپيرال پيرامون حجره جنينى قرار گرفته اند. اندازه حجرات تدريجاً به صورت شعاعى افزايش پيدا مى كند. در برش عرضى چهار حجره ديده مى شود كه هر چه از حجره جنينى دور مى شوند به تدريج اندازه آنها افزايش مى يابد و حجرات رديف هاى اول به صورت كامل توسط حجرات رديف هاى بعد پوشيده مى شوند.

Superfamily Hormosinacea Haeckel, 1894 Family Hormosinidae Haeckel, 1894 Subfamily Reophacinae Cushman, 1910 - توصيف نمونه: داراى صدف كشيده آزاد، ديواره آهكى، هيالين و احتمالاً منف ذدار، حجره جنينى بيضى شكل و صدف چند حجرهاى و تكرديفى است. اندازه حجرات به تدريج زياد مى شود. شكل حجرات استوانهاى تا كمانى است و از بخش ميانى با يكديگر در ارتباط هستند. دهانه ساده و انتهايى دارد. شكل كلى صدف تخم مرغى و سطح خارجى آن صاف است.

> Order Textulariida Delage & Hérouard, 1896 Suborder Textulariina Delage & Hérouard, 1896 Superfamily Verneuilinoidea Cushman, 1911 Family Verneuilinidae Cushman, 1911 Genus *Duotaxis* Kristan, 1957

Type Species: Duotaxis metula Kristan, 1957

Duotaxis birmanica Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975

(Pl. 1, Figs. Y-Z, Z1-Z2, Text fig, 16.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian?

Selected Synonymy

* 1975 Duotaxis birmanica n. sp.- Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., p. 11, pl. 1, figs. 1-11, 13-15, 17, 18, 20-22 1976 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Zaninetti, p. 123 1980 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Altiner & Zaninetti, pl. 84, figs. 6?, 9?, 10, 13, 14 1983 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Salaj et al., p. 87, pl. XXXIII, fig. 3 1984 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Al-Shaibani et al., pl. 2, figs. 1-3, 5-7, 10, 24?, 29?, pl. 3, figs. 4, 7 1990 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Kristan-Tollmann, p. 228 1992 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Zaninetti et al., pl. 3, fig. 5 2005 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Mancinelli et al., pl. 1, figs. h, i 2006 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Kobayashi et al., pl. 4, figs. 37, 38 2009 Duotaxis birmanica, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1975.- Martini et al., pl. 2, fig. 6 – **توصیف نمونه:** دارای یوسته آزاد کوچک مخروطی شکل با ارتفاع کم و در برش طولی (مماس بر محور پیچش) یوسته تقریباً مثلثی تا گنبدی است. حجرات تقریباً مثلثی شکل و یهن دیده می شوند؛ نوک در بخش بالا کمی گسترده است. پیچش ترو کوسیبرال دارد و حجره جنینی در نمونههای به دست آمده دیده نمی شود. یوسته از جنس میکروگرانولار و به نسبت ستبر است. در بخش پایین صدف ناحیه نافی (آمبلیکوس) بهصورت شکافی کاملاً مورب، باریک و ژرف دیده می شود. صدف در سطح نافی بیشترین پهنا را دارد.

Superfamily Ammodiscoidea Reuss, 1862

Family Ammodiscidae Reuss, 1862 WWW.SID.ir Genus Glomospirella Plummer, 1945

در هر دور پیچش ۴ حجره وجود دارد. پیچش از نوع ترو کوسپیرال و پوسته از جنس آگلوتینه است. در برش طولی حجرات، دورهای پیچش بالایی تقریباً گرد هستند، ولی در دورهای پیچش پایین تر، اندازه حجرات به سرعت زیاد شده و همچنین شکل کلی آنها لوبیایی تا هلالی شکل میشود؛ بیشتر آنها دارای ۳ تا ۴ دور پیچش هستند. در بخش پایین صدف ناحیه نافی، به صورت شکافی کاملاً مورب و تقریباً پهن دیده میشود که حجرات در سوی ناحیه نافی روی هم همپوشانی دارند. در برشهای به دست آمده در بیشتر نمونهها، سرعت رشد اندازه حجرات در یک سوی صدف بیشتر بوده و در نتیجه سب شده است تا طول یک سوی صدف بلند تر از سوی روبه رو باشد.

> Order Miliolida Delage & Hérouard, 1896 Suborder Miliolina Delage & Hérouard, 1896 Superfamily Cornuspiroidea Schultze, 1854 Family Hemigordiopsidae Nikitina, 1969 Genus *Agathammina* Neumayr, 1887

Type Species: *Serpula pusilla* Geinitz, in Geinitz & Gutbier, 1848 *Agathammina austroalpina* Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964

(Pl. 2, Figs. F-I, Text fig, 21.)

Stratigraphic range: Anisian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1964 Agathammina austroalpina n. sp.- Kristan-Tollmann & Tollmann, p. 550, pl. 2, figs. 6-13, pl. 5, figs. 8-9

1964a Agathammina austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Kristan-Tollmann, p. 142, pl. 3, figs. 11-12

1969 Agathammina austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964. Koehn-Zaninetti, p. 57, pl. VIII, figs. A, á, D, text fig. 11

1974 Agathammina ? austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Brönnimann et al., p. 29, pl. 1, figs. 5-9, 19

1975 *Agathammina* ? *austroalpina*, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., p. 14, pl. 2, figs. 3, 3a, 6-9, 11 1976 *Agathammina austroalpina*, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Zaninetti, p. 131, pl. 5, figs. 1, 2, pl. 7, figs. 3-13, (Complete Synonymy).

1980 Agathammina austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Altiner & Zaninetti, pl. 83, figs. 11-13, 15-19, 23, 24

1983 *Agathammina austroalpina*, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Salaj et al., p. 96, pl. VII, figs. 6-11, pl. XLIX, figs. 1-16, pl. L, figs. 1-6, pl. CXXIII, fig. 4e

1983 Agathammina austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Gaździcki, pl. 37, figs. 1-5

1987 *Agathammina austroalpina*, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Ciarapica et al., p. 360, pl. III, figs. 1-27

2005 Agathammina austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Mancinelli et al., pl. 1, figs. s, t

2009 Agathammina austroalpina, Kristan-Tollmann & Tollmann, 1964.-Martini et al., pl. 1, figs. 1-4

- **توصيف نمونه:** صدف تخم مرغی (بيضی) شکل آزاد، پيچش از نوع کوئين کولو کولينا و پوسته از جنس آهک پورسلانوز است. در برخی از نمونهها ديواره آهکی به رنگ زرد کهربايی تا قهوهای ديده می شود. دارای دو نوع حجره (حجره جنينی گرد و

Genus Reophax Montfort, 1808

Type Species: Reophax scorpiurus Montfort, 1808

Reophax tauricus (Kristan-Tollmann, 1964) Zaninetti et al., 1982

(Pl. 4, Figs. W-X, Text fig, 19.)

Stratigraphic range: Upper Trias - Rhaetian

Selected Synonymy

*1964b Reophax rudis n. sp. Kristan-Tollmann, p. 29, pl. 2, fig. 1

1982 *Reophax tauricus*, (Kristan-Tollmann, 1964).- Zaninetti et al., p. 106-107, pl. 8, figs. 7, 8, 10, 11

2012 Reophax tauricus, (Kristan-Tollmann, 1964).- Gale, p. 20, pl. 1, figs. 9-11

- توصیف نمونه: دارای صدف آزاد، کشیده بیضی تا گلابی شکل و به نسبت بزرگ، تک ردیفی بوده و ۳ تا ۴ حجره گرد تا هلالی شکل دارند که در بخش بالایی حالت کمانی شکل می یابد. عرض حجرات نسبت به ارتفاع آنها بیشتر بوده و آخرین حجره از همه بزرگ تر است. دیواره ستبر و تک لایه و از جنس آگلوتینهدانه درشت است که دانه های مختلفی مانند کوارتز و حتی پوسته روزنبران دیگر را نیز جذب می کند. حجره جنینی کروی شکل است. اندازه حجرات به تدریج زیاد می شود.

Suborder Fusulinina Wedekind, 1937

Superfamily Tetrataxoidea Galloway, 1933

Family Tetrataxidae Galloway, 1933

Genus Tetrataxis Ehrenbegr, 1854

Type Species: Tetrataxis conica Ehrenbegr, 1854

Tetrataxis inflata Kristan, 1957

(Pl. 2, Figs. A-E, Text fig, 20.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

* 1957 Tetrataxis inflata nov. spec.- Kristan, p. 293, pl. 27, fig. 4

1964b Tetrataxis inflata, Kristan, 1957.- Kristan-Tollmann, p. 44, pl. 7, figs. 4-7

1971 *Tetrataxis inflata*, Kristan, 1957.- Premoli Silva, p. 336, pl. 26, fig. 9 1976 *Tetrataxis inflata*, Kristan, 1957.- Zaninetti, p. 124, pl. 22, fig. 17, (Complete Synonymy).

1983 *Tetrataxis inflata*, Kristan, 1957.- Salaj et al., p. 87, pl. XXVIII, fig. 9, pl. XXXIII, figs. 4-7, pl. XXXIV, figs. 2-7, pl. XXXV, figs. 1-8, pl. XXXVI, figs. 1-5, pl. XXXVII, figs. 2-3, 5

1983 Tetrataxis inflata, Kristan, 1957.- Gaździcki, pl. 36, figs. 11, 12

1984 *Tetrataxis inflata*, Kristan, 1957.- Al-Shaibani et al., pl. 2, figs. 9, 11, 12, 22?, pl. 3, figs. 1-3, 5

1990 *Tetrataxis inflata*, Kristan, 1957.- Kristan-Tollmann, p. 225, pl. 3, figs. 1, 2, pl. 7, figs. 2-4, 6, 7, text fig. 10, figs. 5, 6, text fig. 11, figs. 2, 3, text fig. 12, figs. 1-3, 5, (Selected Synonymy).

1991 Tetrataxis inflata, Kristan, 1957.- Kristan-Tollmann, pl. 2, figs. 10-12 1992 Tetrataxis inflata, Kristan, 1957.- Zaninetti et al., pl. 5, figs. 17, 19-21 – توصف نمونه: دارای پوسته آزاد، مخروطی شکل، به نسبت بلند و پهن با نوک گرد بوده و در دید کلی مدور است. دارای تعداد زیادی دور پیچش می باشد که معمولاً

Selected Synonymy

*1969 Ophthalmidium exiguum n. sp.- Koehn-Zaninetti, p. 64, pl. VI, fig. d, text fig. 14

1976 *Ophthalmidium exiguum*, Koehn-Zaninetti, 1969.- Zaninetti, p. 143, pl. 7, figs. 20-24 (Complete Synonymy).

1980 *Ophthalmidium exiguum*, Koehn-Zaninetti, 1969.- Altiner & Zaninetti, pl. 83, figs. 7, 9

1983 *Ophthalmidium exiguum*, Koehn-Zaninetti, 1969.- Salaj et al., p. 108, pl. LXVII, figs. 9-12, pl. LXVIII, figs. 1-3, pl. CXLI, fig. 8

2009 Ophthalmidium exiguum, Koehn-Zaninetti, 1969.- Martini et al., pl. 1, fig. 16

- **توصيف نمونه:** صدف آزاد، کوچک و با سطح مقطع به شکل بيضی تا لوزی است. حجره جنينی در اين گونه کروی شکل است و حجرات لولهای شکل بدون سپتا دارد. نحوه پيچش صدف پلانيس پيرال، با دهانه ساده و انتهايی است که دهانه در انتهای حجره لولهای قرار دارد. جنس ديواره آهک پورسلانوز است. در نمونههای به دست آمده به دليل اينکه تبلور دوباره يافتهاند، ساختمان داخلي به خوبي ديده نمي شود.

Superfamily Soriatacea Ehrenberg, 1839

Family Milioliporidae Brönnimann & Zaninetti, 1971 Subfamily Milioliporinae Brönnimann & Zaninetti, 1971 Genus *Miliolipora* Brönnimann & Zaninetti, 1971

Type Species: *Miliolipora cuvillieri* Brönnimann & Zaninetti, 1971 *Miliolipora cuvillieri* Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1971 (Pl. 2, Figs. J-N, Text fig. 25.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1971 *Miliolipora cuvillieri* n. gen., n. sp.- Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al, p. 10, pl. 1, figs. a-j, text fig. 4

1976 *Miliolipora cuvillieri*, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1971.- Zaninetti, p. 150, pl. 6, figs. 2-6, 8-11, (Complete Synonymy).

1983 Miliolipora cuvillieri, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1971.- Al-Shaibani et al., p. 305, pl. 2, figs. 1-4, 7, 8, 14, pl. 3, figs. 8?, 12?, 13?

1983 *Miliolipora cuvillieri*, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1971.- Salaj et al., p. 116, pl. LXXV, figs. 9-10, pl. LXXVI, figs. 1-4, pl. LXXVII, figs. 1-8

1986 *Miliolipora cuvillieri*, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1971.- Kristan-Tollmann, p. 301, pl. 4, figs. 4, 8, 9

2009 *Miliolipora cuvillieri*, Brönnimann & Zaninetti in Brönnimann et al., 1971.- Martini et al., pl. 1, fig. 11

- **توصيف نمونه:** داراى پوسته آزاد دو كى شكل، متشكل از حجره جنينى تقريباً گرد و حجرات لولهاى شكل است. ديواره به نسبت ستبر و جنس آن از آهك پورسلانوز و داراى منافذ بزرگ است. پيچش از نوع كوئين كولو كولينا و شكل كلى پوسته از خارج تقريباً مثلثى شكل است. شكل حجرات تقريباً سه گوش، بيضى تا لوبيايى شكل و دهانه احتمالاً ساده و انتهايي است.

Superfamily Miliolacea Ehrenberg, 1839

Family Hauerinidae Schwager, 1876

حجرات لولهای شکل) هستند که سپتا ندارند و با پیچش پلوتونه پیرامون حجره جنینی قرار می گیرند، دهانه ساده است و در انتهای حجره تابولهای (لولهای) قرار دارد. در برش عرضی حجرات لولهای شکل دارای سطح مقطع لوبیایی تا هلالی شکل هستند. شکل کلی صدف در برش عرضی تقریباً به صورت مثلثی گرد شده است.

Family Cornuspiridae Schultze, 1854 Genus Planiinvoluta Leischner, 1961

Type Species: Planiinvoluta carinata Leischner, 1961

Planiinvoluta sp.

(Pl. 2, Figs. O-R, Text fig, 22.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

- توصيف نمونه: صدف به فرم ثابت، چسبيده روى سطح بستر (كفزى) و روى سطح بستر يا بقاياى ديگر جانوران (جلبكها، دو كفه اىها و...) رشد مى كند. شكل كلى آن ديسكى شكل و در سطح آزاد كمى به سمت مركز متورم شده است. حجرات از نظم خاصى پيروى نمى كنند و روى حجرات پيشين رشد مى كنند. حجره جنينى در اين نمونه ها ديده نمى شود، در برخى از نمونه ها حجرات به وسيله كانال هايى با هم در ارتباط هستند. جنس ديواره تيره رنگ آهك پورسلانوز است.

Family Ophthalmidiidae Wiesner, 1920

Genus Ophthalmidium Kübler & Zwingli, 1870

Type species: Oculina liasica Kübler & Zwingli, 1866

Ophthalmidium leischneri (Kristan-Tollmann, 1962) Zaninetti, 1976

(Pl. 2, Figs. S-V, Text fig, 23.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

* 1962 Neoangulodiscus leischneri n. gen., n. sp.- Kristan-Tollmann, p. 230, pl. 2, figs. 25-34

1976 *Ophthalmidium leischneri* (Kristan-Tollmann, 1962).- Zaninetti, p. 144, pl. 7, figs. 14-16 (Complete Synonymy).

1983 Ophthalmidium leischneri (Kristan-Tollmann, 1962).- Gaździcki, p. 148, pl. 40, figs. 1-12

1983 *Ophthalmidium* cf. *leischneri* (Kristan-Tollmann, 1962).- Salaj et al., p. 109, pl. LXIX, fig. 5

2012 Ophthalmidium leischneri (Kristan-Tollmann, 1962).- Gale, p. 29, pl. 3, fig. 2

- توصيف نمونه: اين جنس به دليل همانندى زياد با جنس Neoangulodiscus توسط (Neistan-Tollmann (1962) با اين عنوان معرفى گرديد و سپس با انجام مطالعات دوباره و دقيق تر توسط (I976) Zaninetti (1976 و جود تفاوت ميان اين دو جنس مشخص شد و در نتيجه اين مطالعات، نام اين جنس به *Ophthalmidium تغيير* يافت. صدف در نماى خارجى ديسكى شكل با لبه هاى گرد، حجره جنينى كروى يا گلبولى شكل و حجرات لولهاى شكل بدون سپتا و همچنين داراى سطح مقطع سه گوش تا بيضى شكل و هستند. جنس ديواره آهك پورسلانوز است. نحوه پيچش صدف پلانيس پيرال و دورهاى پيچش به نسبت باريك است؛ ولى در برخى از نمونه ها دورهاى پيچش به صورت كمى نامنظم هستند. در دو سوى صدف در بخش ميانى كمى حالت فرورفتگى وجود دارد و دهانه ساده، گرد و انتهايي است.

Ophthalmidium exiguum Koehn-Zaninetti, 1969

(Pl. 2, Figs W-Z, Text fig, 24.) www.SID.ir

Stratigraphic range: Ladinian - Rhaetian

جلبک، اسفنج، دوکفهای، براکیویود، خاریوست، گاسترویود و روزنبران کفزی، معرف بخش درونی رمپ کربناته است. این بخش اغلب از نهشتههای کربناته و دانهریز شیلی– مارنی تشکیل شده است و بهطور پراکنده مقادیری رسوبات ماسەسنگی نیز دیدہ می شود. وجود ریز رخسارہ ہای کربناته که ہمگی دارای سیمان میکرایتی هستند، نشان میدهد که این نهشتهها در یک محیط آرام و کمانرژی بر جای گذاشته شدهاند. زیای روزنبران موجود بیشتر در محیطهای دریایی کمژرفا و مناطق تحت نفوذ نور قرار دارند و پراکندگی آنها وابسته به تغییرات شوری آب و نوع بستر در تغییر است. رخسارههای دانهریز شیلی و مارنی نیز بیانگر انرژی اندک محیط در هنگام رسوب گذاری است. این نهشتهها می توانند در محیط کمانرژی لاگون و یا فضای میان کانالهای شاخهای در دلتا تهنشست شده باشند. به طور کلی توالی های مورد مطالعه را می توان به دو بخش اصلی تقسیم كرد (شكل ۳)؛ اولين بخش، لايه هايي از رسوبات تخريبي است كه بيشتر در بخش قاعده توالی قرار دارند و شامل شیلهای ماسهای و شیلهای ورقهای تیره رنگ، لايههاي ماسهسنگي نازک تا ستبرلايه و مارنهاي زرد رنگ هستند که در برخي از لايه ها فسيل هاي مرجان و دو كفه اي مانند .Megalodon sp., Indopecten sp، دارند. دومین بخش از توالی، شامل لایههای آهکی بدون ساختمان ریفی و آهکهای ریفی و صخرهساز خاکستری رنگ است که بیشتر در بخش های بالایی توالی قرار گرفتهاند و سرشار از انواع ماکروفسیل های مرجان، اسفنج، گاستروپود، دو کفهای، روزنبران و جلبکهای آهکی داسی کلاداسه (رشیدی و همکاران ۱۳۹۲؛ Senowbari-Daryan et al., 2011a) هستند. فراوانی و گوناگونی زیای روزنبران موجود در بخشهای بالایی توالی بیشتر است و فراوانی و گسترش زیای روزنبران با فراوانی و گسترش لایههای آهکی و همچنین لایههای آهکی ریفی ارتباط مستقیم دارد. ولی در بخشهای پایین توالی که بیشتر رسوبات تخریبی همراه با میانلایههایی از لایههای آهکی بودند تجمع، فراوانی و گسترش زیای روزنبران موجود نیز بسیار کم و نشاندهنده ورود مواد تخریبی، آشفتگی محیط و نبود شرایط مناسب برای گسترش آنها بوده است. به طور کلی با توجه به مجموعه زیای روزن بران موجود در منطقه، رسوبات آهکی در مناطق کمانرژی، خلیجهای کوچک و آرام یا لاگونها، رمپهای کربناتی مناطق کمژرفا و همچنین رخسارههای ریفی تشکیل شدەاند.

۸- نتیجهگیری

بيشتر بخشهاي رخنمون يافته در جنوب كوه نايبند متعلق به بخش كربناتي بالايي عضو خان است. این رخساره در نقاط دیگر تقریباً با همین سنگشناسی رخنمون دارد و دارای فسیل های گاستروپود، جلبک، دو کفهای، براکیوپود، اسفنج، مرجان و روزنبران است. در این مطالعه ۲۳ تاکسا از روزنبران شناسایی شد که تاکساهای Diplotremina subangulata, Diplotremina astrofimbriata, Reophax tauricus, . Trochammina alpina تاکنون از رسوبات سازند نایبند و بخش حوضخان گزارش نشده است. مقایسه گوناگونی روزنبران این توالیها با دیگر نقاط مطالعه شده چون شمال خاور اصفهان (Senowbari-Daryan et al., 2010) و عضو بیدستان در جنوب نایبندان (نجفیان، ۱۳۹۰) گویای یکسان بودن تقریبی زیاها بوده و اختلافات موجود در تعداد و یا گوناگونی تاکساها گویای تغییرات محلی و یا اختلاف به نسبت کم زمانی است. همچنین گوناگونی موجودات از جمله جلبکها، اسفنجها به همراهی روزنبران در این لایهها نشاندهنده این است که بخشهایی از کربناتها در محیطهای دریایی کمژرفا و تحت نفوذ نور و یا لاگونها تشکیل شدهاند. گوناگونی موجود در روزنبران و همچنین همراهی گروههای دیگر فسیلی همانند جلبکهای آهکی و اسفنجها که در مقالات جداگانهای مورد بحث و بررسی قرار گرفتهاند (رشیدی و همکاران، ۱۳۹۲؛ رشیدی و صابرزاده، ۱۳۹۳)

Subfamily Sigmoilinitinae Luczkowska, 1974 Genus *Sigmoilina* Schlumberger, 1887

Type Species: Planispirina sigmoidea Brady, 1884

Sigmoilina schaeferae Zaninetti, Altiner, Dager & Ducret, 1982

(Pl. 4, Figs. S-V, Text fig, 26.)

Stratigraphic range: Norian - Rhaetian

Selected Synonymy

*1982 Sigmoilina schaeferae, n. sp. Zaninetti et al., p. 110-111, pl. 8, figs. 3, 6, 9, 12, 13

1986 Sigmoilina aff. schaeferae Zaninetti, et al.,- Matzner, pl. 4, fig. 3 2012 Sigmoilina schaeferae Zaninetti, et al., -Gale, p. 30, pl. 3, figs. 11 - **توصيف نمونه:** داراى صدف كشيده بيضى تا تخم مرغى شكل، ديواره آهكى، پورسلانوز و حجره جنينى كروى تا بيضى شكل است. اندازه حجرات به تدريج زياد مى شود. حجرات تقريباً بيضى تا لوبيايى شكل و مسطح هستند و در نيمى از طول پيچش صدف قرار دارند. در مقطع نازك نحوه قرار گيرى حجرات در صدف، به شكل 8 (زيگموييدال) ديده مى شوند.

۷- ارتباط تجمع زیای روزنبران موجود با محیط رسوبی، لایههای کربناتی و ریفها

بر پایه مطالعات انجام گرفته توسط (Zaninetti et al. (1992) پیدایش روزنبران خانواده Aulotortidae مانند Aulotortidae و Auloconus به همراه روزنبران كوچكتر مانند Trochamminidae، Tetrataxis و Ophthalmidium نشان دهنده شرایط سکوی (پلت فرم) ریفی در منطقه است. همچنین فراوانی روزنبران Aulotortidae میتواند نشاندهنده زون داخلی (لاگون و پچریف) باشد و مناطق خارجی تر (پچریف تا شلف خارجی) نیز با فراوانی روزنبران میکروگرانولار تا پورسلانوز مشخص میشوند. افزون بر این مطالعات (Chablais et al. (2011) نشان دهنده این موضوع هستند که در زمان تریاس روزنبران دارای پوسته آگلوتینه، شاخص محیط با ژرفای کمتر و نزدیک به ساحل هستند، در صورتی که تجمع روزنبران دارای پوسته هیالین نشاندهنده افزایش ژرفا و محیط نزدیک به شیب قاره است. رسوبات تریاس بالایی در ناحیه نایبندان دارای رسوبات تخریبی شامل ماسهسنگ، شیل، مارن و لایههای آهکی پرفسیل هستند که سبب تجمع زیاها و گاه تشکیل ریفهای کوچک و بزرگی در عضو حوضخان شده است. تشکیل این لایههای کربناته تحت تأثیر دو عامل کمبود رسوبات آواری و وجود نور در منطقه کنترل می شده، ولی شواهد عینی و میدانی گویای واقعیت دیگری است، زیرا ریفهای کوچکی از اسفنج و مرجانها در میان ماسهسنگهای آرکوزی میتوان دید که ظاهراً از این امر پیروی نمی کنند و همچنان در محیط کمژرفا و با ورود مواد تخریبی زیست می کردند. همه شواهد سنگچینهنگاری به همراه تنوع و فراوانی روزنبران موجود گویای نهشته شدن رسوبات تریاس این ناحیه در یک محیط کمژرفاست. همچنین بر پایه مطالعات (Chablais et al. (2011) روزنبران شناسایی شده در این منطقه بسیار مشابه با بخش جنوبی تتیس هستند و میتوان شرایط مشابهی را برای این نواحی در نظر گرفت. ناحیه نایبند تا شمال راور در اثر فرایندهای زمینساختی و پیشروی آب دریا به شکل یک سکوی کربناته بوده است که مطالعات Fürsich et al. (2005) نشان دهنده این امر هستند که سکوی (پلت فرم) یاد شده بهصورت یک رمپ کربناته در آمده است. بر پایه مطالعات ریزرخساره صورت گرفته روی مقاطع نازک وجود زمینه میکرایتی به همراه فسیل هایی همانند مرجان،

همگی تعیین کننده سن تریاس بالایی (نورین-رتین) برای این بخش از سازند نایبند هستند.

سپاسگزاری

در اینجا لازم است که از استاد فرهیخته و بزرگوار، جناب آقای پروفسور بابا صنوبری داریان، استاد دانشگاه ارلانگن آلمان برای راهنماییهای ارزندهشان و همچنین از

داوران محترمی که مقاله را با دقت مورد مطالعه قرار داده و در راستای پر بارترشدن آن راهنماییهای شایستهای داشتهاند، سپاسگزاری شود. از خداوند متعال همواره برای این بزرگواران توفیق روزافزون طلب می شود. در پایان نیز از مسئولین دانشگاه پیام نور واحد اردکان که امکان انجام مطالعات آزمایشگاهی را فراهم آوردند، سیاسگزاری می شود.

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی و راههای دسترسی به برش های چینهشناسی مورد مطالعه.

www.SID.ir

شکل ۵- Aulotortus friedli

برشهای عرضی از نمونههای مطالعه

شده سازند نايبند بخش حوضخان.

A) رسم شده از Pl. 1, Fig. F) رسم

B) رسم شده از Pl. 1, Fig. H) رسم شده از

مقياس: 0. 2 mm.

شکل ۴– ۴- Auloconus permodiscoides –۴ برش های موازی محور پیچش (طولی) از نمونه های مطالعه شده سازند نایبند Pl. 1, Fig. C) رسم شده از Pl. 1, Fig. B بقیاس: B ،61g. B 0.2 mm **www.SID.ir**

شکل ۶- Aulotortus tenuis بر شهای به موازات محور پیچش (طولی) از نمونههای مطالعه شده سازند نایبند بخش حوضخان. (A) رسم شده از I, Fig. J و .0. (m) شده از 9. 1. Fig. I، م

شکل Aulotortus tumidus -v برش های طولی از نمونه های مطالعه شده سازند نایبند Pl. 1, Fig. L) رسم شده از Pl. 1, Fig. K بقیاس: B fig. K مقیاس: 0. 2 mm.

شکل Aulotortus sinuosus -۸

برشهای تقریباً طولی از ۲ نمونه مطالعه

شده سازند نايبند بخش حوضخان.

A) رسم شده از Pl. 1, Fig. W) رسم

B) برش طولي و كمي مايل رسم شده از

Pl. 1, Fig. Q؛ مقياس: 0. 2 mm

anno

شکل Nodosaria sp2. -۱۳.

برش طولي از نمونه مطالعه

شده در سازند نایبند بخش

حوض خان، رسم شده از Pl. 4, ا

شکل Trochammina alpine –۱۸.

نمونههای مطالعه شده از سازند

نايبند بخش حوضخان. A) برش عرضي رسم شده از Pl. 3, Fig. K؛

B) برش عرضي و كمي مايل رسم شده از Pl. 3, Fig. I؛ مقياس: 0.2 mm

Fig. G؛ مقياس: 0.2 mm.

شكل Diplotremina -۹ astrofimbriata. برش عمود بر محور پیچش از نمونه مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوض خان، رسم شده از .Pl 3, Fig. M؛ مقياس: 0.2 mm.

شكل Diplotremina subangulata-۱۰. برشهای مختلف از نمونههای مطالعه شده موجود در سازند نایبند بخش حوضخان. A) برش عرضی رسم شده از A Fig. P ؛ B) برش طولی رسم شده از Pl. 3, Fig. Q؛ مقياس: 0.2 mm.

شكل Duostomina sp. -۱۱. برش عرضی از نمونه مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوض خان، رسم شده از ,Pl. 3 Fig.S؛ مقياس: 0.2 mm.

شکل Nodosaria sp1. -۱۲. برش طولي از نمونه مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوضخان، رسم شده از £P1. 4, Fig. C مقياس: 0.06 mm.

شکل Glomospirella sp.-۱۷. برش طولي از نمونه مطالعه شده در سازند نايبند بخش حوض خان، رسم شده از Pl. 3, Fig. B؛ مقياس: 0.2 mm.

برش عمود بر محور پیچش A و مایل B از

نمونه های مطالعه شده در سازند نایبند بخش

حوض خان. A) رسم شده از Pl. 2, Fig. G؛

B) رسم شده از Pl. 2, Fig. I؛ مقياس: 0.2 mm.

-19

schaeferae. برشهای عرضی

از نمونههای مطالعه شده در سازند

نايبند بخش حوضخان. A) رسم

شده از Pl. 4, Fig. S؛ M. رسم شده

از Pl. 4, Fig. T؛ مقياس: 0.2 mm.

شكل

Sigmoilina

شکل Duotaxis birmanica - ۱۹. برشهای عمودی از نمونههای مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوضخان. A) رسم شده از ,Pl. 1 Fig. Z2؛ B) رسم شده از Fig. Z2 Fig. Z؛ مقياس: 0.2 mm.

شکل Austrocolomia sp. -۱۵ برش طولی از نمونه مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوضخان، رسم شده از Pl. 4, Fig. O، رسم شده از مقياس: 0.2 mm.

شکل Pseudonodosaria sp. – ۱۴. برشهای طولی از نمونههای مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوض خان؛ A) رسم شده از Pl. 4, Fig. H) رسم B) رسم شده از Pl. 4, Fig. I) رسم مقياس: 0.2 mm.

شکل Reophax tauricus –۱۹. برش Pl. 4, Fig. X، مقياس: 0.2 mm

طولی از نمونه مطالعه شده در سازند نايبند بخش حوضخان، رسم شده از

شکل Miliolipora cuvillieri -۲۵

برش هایی از نمونه های مطالعه شده

در سازند نايبند بخش حوضخان.

Pl. 2, Fig. J رسم شده از A) (A)

B) رسم شده از Pl. 2, Fig. N) رسم

مقياس: 0.2 mm.

طولی از نمونههای مطالعه شده در سازند نایبند مقياس: 0.2 mm.

بخش حوضخان. A) رسم شده از Pl. 2, نخش Pl. 2, Fig. C رسم شده از B fig. B؛

شکل Ophthalmidium -۲۳ leischneri. برش طولی از نمونه مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوض خان، رسم شده از Pl. 2, Fig. U؛ مقياس: 0.2 mm.

شکل Ophthalmidium -۲۴ exiguum. برش عرضی از نمونه مطالعه شده در سازند نایبند بخش حوض خان، رسم شده از Pl. 2,

Fig. Z؛ مقياس: mm. 2.

شكل Planiinvoluta sp. -۲۲. برشهایی از نمونههای مطالعه شده در سازند نايبند بخش حوضخان. A) رسم شده از Pl. 2, Fig. P؛ B) رسم شده از

Pl. 2, Fig. R، مقياس: 0.2 mm. WWW.SID.ir

TOLLMANN, 1962)., Figs. I-J: *Aulotortus tenuis* (KRISTAN, 1957)., Figs. K-P: *Aulotortus tumidus* (KRISTAN-TOLLMANN, 1964)., Figs. R-X: *Aulotortus sinuosus* WEYNSCHENK, 1956., Figs. Y-Z, Z1-Z2: *Duotaxis birmanica* BR-NNIMANN & ZANINETTI et al., 1975.

Scale bar 0.2 mm (Figs, A-Z, Z1), 0.6 mm (Fig. Z2)

Figs. A-E: *Tetrataxis inflata* KRISTAN, 1957., Figs. F-I: *Agathammina austroalpina* KRISTAN-TOLLMANN & TOLLMANN, 1964., Figs. J-N: *Miliolipora cuvillieri* BR-NNIMANN & ZANINETTI IN BR-NNIMANN et al., 1971., Figs. O-R: *Planiinvoluta* sp., Figs. S-V: *Ophthalmidium leischneri* (KRISTAN-TOLLMANN, 1962)., Figs. W-Z: *Ophthalmidium exiguum* KOEHN-ZANINETTI, 1969., Fig. Z1: *Glomospirella* sp. Scale bar 0.2 mm (Figs, A-Z, Z1)

Figs. A-H: *Glomospirella* sp., Figs. I-K: *Trochammina alpina* KRISTAN-TOLLMANN, 1964., Figs. L-O: *Diplotremina astrofimbriata* KRISTAN-TOLLMANN, 1960., Figs. P-R: *Diplotremina subangulata* KRISTAN-TOLLMANN, 1960., Figs. S-W: *Duostomina* sp. Scale bar 0.2 mm (Figs, A-W)

Figs. A-D: *Nodosaria* sp1., Figs. E-G: *Nodosaria* sp2., Figs. H-K: *Pseudonodosaria* sp., Figs. L-R: *Austrocolomia* sp., Figs. S-V: *Sigmoilina schaeferae*, Figs. W-X: Reophax tauricus Scale bar 0.2 mm (Figs, A-B, D-X), 0.6 mm (Fig. C)

كتابنگاري

آقانباتی، س. ع.، ۱۳۸۵- زمین شناسی ایران، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، ۵۸۶ ص.

- رشیدی، ک. و صابرزاده، ب.، ۱۳۹۳- اسفنجهای اسفینکتوزوئن تریاس بالایی، بخش حوضخان از سازند نایبند در جنوب باختری نایبندان (خاور ایران مرکزی). فصلنامه علمی-پژوهشی علوم زمین، سال بیست و چهارم، شماره ۹۴، صص. ۱۷۳ تا ۱۸۲.
- رشیدی، ک.، صابرزاده، ب. و پورچنگیز، و.، ۱۳۹۲- مروری بر چهار جنس از جلبکهای آهکی تریاس پسین، عضو بیدستان و حوضخان از سازند نایبند (جنوب شرقی کوه نایبند). انجمن دیرینهشناسی ایران. مشهد، صص. ۵۱ تا ۶۶.

شهرابی، م.، ۱۳۷۸ – تریاس در ایران، سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، ۲۷۹ ص.

نجفیان، ب.، ۱۳۹۰- چینهشناسی (لیتواستراتیگرافی و بایواستراتیگرافی) بخش بیدستان در مقطع تیپ سازند نایبند (ایران مرکزی). مجله علوم پایه دانشگاه آزاد اسلامی سال بیست و یک، شماره ۸۱، صص. ۱۹۱ تا ۱۵۲.

References

- Al-Shaibani, S. K., Carter, D. J. & Zaninetti, L., 1983- Geological and micropaleontological investigations in the Upper Triassic (Asinepe Limestone) of Seram, Outer banda arc, Indonesia. Archives des Science. Genève, 297-313.
- Al-Shaibani, S. K., Carter, D. J. & Zaninetti, L., 1984- Microfaunes associées aux Involutinidae et aux Milioliporidae dans le Trias supérieur (Rhétien) De Seram, Indonésie. Précisions Stratigraphiques st Paléoécologie. Genève, 301-316.
- Altiner, D. & Zaninetti, L., 1980- Le Trias dans la région de Pinarbasi, Taurus oriental, Turquie: unités lithologiques, micropaléontologie, milieux de dépot. Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia. Milano, 705-760.
- Bérczi-Makk, A., 1996-Foraminifera of the Triassic formations of Alsó Hill (Northern Hungary). Acta Geologica Hungarica. Budapest, 175-221.
- Boudagher-Fadel, M. K., 2008- Evolution and Geological Significance of Larger Benthic Foraminifera. Elsevier. Amsterdam, 1-540.
- Brönnimann, P., Whittaker, J. & Zaninetti, L., 1975- Triassic foraminifera biostratigraphy of the Kyaukme-Longtawkno area, Northern Shan States, Burma. Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia. Milano, 81: 1-30.
- Brönnimann, P., Zaninetti, L. & Bozorgnia, F., 1972- Triassic (Skythian) smaller foraminifera from the Elika formation of the Centeral Alborz, Northern Iran, and from the Siusi formation of the Dolomites, Northern Italy. Mitteilung Gesellschaft der Geologie- und Bergsbaustudenten. Innsbruck, 861-884.
- Brönnimann, P., Zaninetti, L., Bozorgnia, F., Dashti, G. R. & Moshtaghian, A., 1971- Lithostratigraphy and foraminifera of the Upper Triassic Nayband formation, Iran. Reveue the Micropaléontologi, 14: 7-16.
- Brönnimann, P., Zaninetti, L., Moshtaghian, A. & Huber, H., 1974- Foraminifera and microfacies of the Triassic Espahk formation, Tabas area, east central Iran. Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia. Milano, 81(1): 1-48.
- Chablais, J., Martini, R., Kobayashi, F., Stampfli, G. M. & Onoue, T., 2011- Upper Triassic foraminifers from Panthalassan carbonate buildups of Southwestern Japan and their paleobiogeographic implications. Micropaleontology, 57(2): 93-124.
- Ciarapica, G., Cirilli, S., Passeri, L., Trincianti, E. & Zaninetti, L., 1987-Anidriti Di Burano" Et "Formation Du Monte Cetona (Nouvelle Formation), Biostratigraphie de Deux Series-Types du Trias Superieur Dans Lapennin Septentrional. Revue de Paléobiologie. Genève, 6: 341-409.
- Dibari, D. & Laghi, G. F., 1994- Involutinidea Butschli (Foraminiferida) in the Carnian of the Northeastern Dolomites (Italy). Memorie di Scienze Geologiche, Padova, 46: 93-118.
- Douglas, J., 1929- A marinTriassic fauna from Eastern Persia. The Quarterly Journal of the Geological Society of London, 85: 624-650.
- Fugagnoli, A. & Posenato, R., 2004- Middle Triassic (Anisian) benthic foraminifera from the Monte Prá della Vacca/Kühwiesenkopf section (Dont Formation, Braies Dolomites, Northern Italy)., Bollettino della Società Paleontologica Italiana, 43:347–360.
- Fürsich, F., Hautmann, M., Senowbari-Daryan, B. & Seyed-Emami, K., 2005- The Upper Triassic Nayband and Darkuh formations of eastcentral Iran: stratigraphy, facies patterns and biota of extensional basins on accreted terrane. Beringeria, 35: 53-134.
- Gale, L., 2012- Rhaetian foraminiferal assemblage from the Dachstein Limestone of Mt. Begunjščica (Košuta Unit, eastern Southern Alps). Geologija, 55(1): 17–44.
- Gaździcki, A., 1983- Foraminifers and biostratigraphy of Upper Triassic and Lower Jurassic of the Slovakina and Polish Carpathians. Palaeontologica. Polonica. Warszawa, 44: 109-169.
- Grgasović, T., 1997- Upper Triassic biostratigraphy and algae from Žumberak (Croatia). Geologica Carpathica. Zagreb, 50(2): 201-214.
- Isozaki, Y., Aljinović, D. & Kawahata, H., 2011- The Guadalupian (Permian) Kamura event in European Tethys. Palaeogeography Palaeoclimatology Palaeoecology, 308: 12–21.
- Kluyver, H. M., Triw, R., Chance, P. N., Johns, G. W. & Meixner, H. M., 1978- Explanatory text of the Naybandan Quadrangle map. 1:250000. Geological survey of Iran. Theran, 1-143
- Kobayashi, F., Martini., R., Rettori, R., Zaninetti, L., Ratanasthien, B., Saegusa, H. & Nakaya, H., 2006- Triassic foraminifers of the Lampang Group (Northern Thailand). Jurnal of. Asian Earth Science. Elsevier, 27: 312-325.
- Koehn-Zaninetti, L., 1969- Les foraminifères du Trias de la Règion de I Almtal (Haute-Autriche). Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt. Sonderband, 14: 1-155.

- Kristan, E., 1957- Ophthalmidiidae und Tetrataxinae (Foraminifera) aus dem Rhät der Hohen Wand in Nieder-□sterreich. Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt. Sonderband, 100: 269-298.
- Kristan-Tollmann, E. & Tollmann, A., 1964- Das mittelost-alpine Rhät-Standardprofil aus dem Stangalm-Mesozoikum (Kärnten). Mitteilungen der Österreichischen Geologischen Gesellschaft, 76: 539-589.
- Kristan-Tollmann, E., 1960-Rotaliidea (For aminifera) aus der Trias der Ostalpen. Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt Sonderband, 5:47-78.
- Kristan-Tollmann, E., 1962- Stratigraphisch wertvolle Foraminiferen aus Obertrias- und Liaskalken der voralpinen Fazies bei Wien. Erdoel Zeitschrift. Hamburg, 4: 228-233.
- Kristan-Tollmann, E., 1964a- Beiträge zur Mikrofauna des Rhät. I. Weitere neue Holothurienschaften aus Rhatkalken. Mitteilungen der Geologischen Gesellschaft, Bergbaustud, 14: 125-148.
- Kristan-Tollmann, E., 1964b- Die Foraminiferen aus den rhätischen Zlambachmergeln der Fischerwiese bei Aussee im Salzkammergut. Jahrbuch Der Geologischen Sonderband, 10: 1-189.
- Kristan-Tollmann, E., 1983- Foraminiferen aus dem Oberanis von Leidapo bei Guiyang in Südchina. Mitteilungen der Österreichischen Geologischen Gesellschaft, 76: 289-323.
- Kristan-Tollmann, E., 1984- Trias-Foraminiferen von Kumaun im Himalaya. Mitteilungen der Österreichischen Geologischen Gesellschaft, 77: 263-329.
- Kristan-Tollmann, E., 1988- A Comparison of Late Triassic agglutinated foraminifera of western and eastern Tethys. Abhandlungen der Geologischen Bundesanstalt, 41: 245-253.
- Kristan-Tollmann, E., 1990- Rhät-Foraminiferen aus dem Kuta-Kalk des Gurumugl-Riffes in Zentral-Papua/Neuguinea. Mitteilungen der Österreichischen Geologischen Gesellschaft. 82: 211-289.
- Kristan-Tollmann, E., 1991- Triassic Tethyan microfauna in Dachstein limestone blocks in Japan. In: Kotaka, T. k., & Stanley, G.D. Jr., (Eds)- Shallow Tethys 3. Proceeding of the International Symposium on shallow Tethys 3, Sendai, Japan, 20-23 September 1990. Special publication, Saito Ho-on Kai, 3:35-49.
- Loeblich, A. R. & Tappan, H., 1988- Foraminiferal genera and their classification. Van Nostrand Reinhold. New York, 1-2115.
- Mancinelli, A., Chiocchini, M., Chiocchini, R. A. & Romano, A., 2005- Biostratigraphy of Upper Triassic-Lower Jurassic carbonate platform sediments of the Central-Southern Apennines (Italy). Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia, 111: 271-283.
- Martini, R., Peybernes, B. & Moix, P., 2009- Late Triassic foraminifera in reefal limestones of SW Cyprus. Journal of Foraminiferal Research, 39(3): 218-230.
- Matzner, C., 1986- Die Zlambach-Schichten (Rhat) in den Nordlichen Kalkalpen: Eine Platform- Hang-Beckenentwicklung mit allochthoner Karbonatsedimentation. Facies, 14: 1-104.
- Oberhauser, R., 1964- Zur kenntnis der Foraminiferengattungen *Permodiscus*, *Trocholina* und *Triasina* in der alpinen Trias und ihre Einordnung zu den Archaedisciden. Verhandlungen der Geologischen Bundesanstalt Wien, 2: 196-210.
- Oraveczné Scheffer, A., 1978- Középsőtriász mikrobiofáciesek a Szentantalfa-1. sz. fúrás rétegsorában. Földtani Intézet Évi Jelentése 1978, 205–231.
- Piller, W. E., 1978- Involutinacea (Foraminifera) der Trias und des Lias. Beiträge zur Paläontologie von Österreich. Wien, 5: 1-164.
- Premoli Silva, I., 1971- Foraminiferi anisici della regione Giudicariense (Trento). Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia Milano, 77(3): 303-374.
- Salaj, J., Borza, K. & Samuel, O., 1983- Triassic foraminifers of the West Carpathians. Geol Ustava Dionyza Stura Baratislava, 1-213.
- Senowbari-Daryan, B., 2005- Hypercalcified sphinctozoan sponges from Upper Triassic (Norian-Rhaetian) reefs of the Nayband Formation (Central and Northeast Iran). Jahrbuch Der Geologischen Bundesanstalt. Wien, 145: 171-277.
- Senowbari-Daryan, B., Rashidi, K. & Saberzadeh, B., 2011a- Dasycladacean green algae and some problematic algae from the Upper Triassic of Nayband Formation (northeast Iran). Geologica Carpathica, Slovak. 62(6): 501-517.
- Senowbari-Daryan, B., Rashidi, K. & Torabi, H., 2010- Foraminifera and their associations of a possibly Rhaetian section of the Nayband Formation in Central Iran, Northeast of Esfahan. Facies. Verlag, 56: 567-596.
- Senowbari-Daryan, B., Rashidi, K., Amirzadeh, M., Saberzadeh, B. & Talebi, A., 2011b- Hypercalcified sponges from the Upper Triassic Nayband Formation, NE Iran. Jahrbuch der Geologischen Bundesanstalt. 151(3/4): 355-374
- Stöcklin, J., 1961- Lagoonal formation and salt domes in East Iran. Bulletin of the Iranian Petroleum Institute, 3: 29-46.
- Weynschenk, R., 1956-Aulotortus, a new genus of foraminifera from the Jurassic of Tyrol, Austria. Contribution from the Cushman Foundation for foraminiferal Reserch. New York, 7: 26-28.
- Zaninetti, L., 1976- Les foraminifères du Trias Essai de synthèse et corrélation entre les domaines mésogéens européen st asiatique. Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia. Milano, 82: 1-258.
- Zaninetti, L., Altiner, D., Dager, Z. & Ducret, B., 1982- Les milioliporidae (Foraminiferes) dans le Trias superieur a facies recifal du Taurus, Turquie. I: Microfaunes associees. Reveu the Paléobiology. Genève, 1(2): 105-139.
- Zaninetti, L., Martini, R. & Dumont, T., 1992- Triassic Foraminifers from Sites 761 and 764, Wombat Plateau, Northwest Australia, Von Rad, U., Haq, B. U. and others (eds.), Proceeding of the Ocean Drilling Program, Scientific Results, College Station. France, 122: 427-436.

Upper Triassic foraminifera from Howz-e Khan member of Nayband Formation in Central Iran (South of Naybandan)

B. Saberzadeh ^{1*}, K. Rashidi ² & M. Vahidinia ³

¹Ph.D. Student, International Campus, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran ²Assistant Professor, Department of Geology, Payame Noor University, Tehran, Iran

³ Associate Professor, Department of Geology, Faculty of Science, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran

Received: 2014 October 04 Accepted: 2015 August 24

Abstract

This paper describes systematic of the foraminifera from Howz-e Khan Member of Nayband Formation in 25km south of the type locality which are exposed in northwest of the Dig-e Rostam area about 300km north of Kerman city and is composed of medium to thick bedded fine-grained limestones containing sponges, dasycladales algae, bivalves, corals and partly abundant upper Triassic foraminifera ofNorian-Rhaetian ages which are mainly of aulotortid types. The following foraminifera taxa are described: *Auloconus permodiscoides, Aulotortus friedli, Aulotortus tenuis, Aulotortus tunidus, Aulotortus sinuosus, Duotaxis birmanica, Tetrataxis inflata, Agathammina austroalpina, Miliolipora cuvillieri, Planiinvoluta sp., Ophthalmidium leischneri, Ophthalmidium exiguum, Glomospirella sp., Trochammina alpina, Diplotremina astrofimbriata, Diplotremina sp., Nodosaria sp1., Nodosaria sp2., Pseudonodosaria sp., Austrocolomia sp., Sigmoilina schaeferae, Reophax tauricus. In this paper relation of foraminifera with reefs and carbonate layerthat are generally typical of low energy, bay or lagoon-type, on shallow carbonate ramps and reef facieshas been studied.*

Keywords: Upper Triassic, Central Iran, Nayband Formation, Howz-e Khan, Foraminifera. For Persian Version see pages 283 to 300 *Corresponding author: B. Saberzadeh E-mail: Behnamsaber@yahoo.com

